

Onderzoeksrapport

Versie 1.0

Datum 29-03-2018
Status Definitief

Aan:

- de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

cc.:

- de plv. Secretaris Generaal van VWS
- de CIO van VWS

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Colofon

Titel	Onderzoeksrapport Inzake het onderzoek naar de totstandkoming van de rapportage grote ICT - projecten 2017 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
	Kenmerk: 2018-0000047729
Auteur(s)	
Bijlagen	
hlichtingen	Auditdienst Rijk

Inhoud

- 1 Bevindingen en verbeterpunten—8**
 - 1.1 Het identificatie-, registratie- en selectieproces is ingericht, beschreven en wordt actief uitgevoerd—8
 - 1.2 De uitvraag naar de in het Rijks ICT-dashboard op te nemen grote ICT-projecten is conform de beschrijving uitgevoerd—8
 - 1.3 De projectgegevens zijn door de portfoliomanager marginaal getoetst en navolgbaar opgenomen in het Rijks ICT-dashboard—9
- 2 Ondertekening—10**

Bijlage 1

Overzicht van projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen waarover wordt gerapporteerd

Bijlage 2

Onderzoeksverantwoording

Samenvatting

Sinds 2008 rapporteert de minister van BZK jaarlijks over de grote en hoogrisico ICT-projecten van het Rijk aan de Tweede Kamer. Met ingang van 2011 wordt deze rapportage ondersteund door de publicatie van alle projecten op het Rijks ICT-dashboard (www.rijksictdashboard.nl).

Het verzoek tot rapportage, het actualiseren van de gegevens op het ICT-dashboard, is aan u gedaan door DGGO op 10 november 2017 door middel van een brief aan de CIO's met als onderwerp: "Jaarrapportage Grote ICT-projecten".

Het onderzoek naar de ordelijke, controleerbare en deugdelijke totstandkoming van de rapportage grote ICT-projecten 2017 (actualisering Rijks ICT-dashboard) van uw departement (VWS) is uitgevoerd in uw opdracht, verstrekt door de gedelegeerd opdrachtgever op 6 februari 2018.

Op basis van de drie geformuleerde deelvragen (uit de onderzoeksaanpak, zie hieronder) komen wij tot de volgende bevindingen en verbeterpunten.

1. Ten aanzien van het proces van identificatie-, registratie- en selectieproces van alle projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen:

Bevinding

Het portfoliomanagement is ingericht, beschreven en wordt actief uitgevoerd. VWS heeft hiermee voldoende voorwaarden gecreëerd voor een volledig inzicht in de lopende en aankomende ICT-projecten. Één ICT-project voldoet voor 2017 aan de rapportage eis.

De Bestuursraad Bedrijfsvoering heeft in 2017 de status van actieve en nieuwe projecten drie keer geagendeerd. Dit is conform de vooraf gewenste minimale frequentie.

Hiermee is aan het verbeterpunt uit de voorgaande rapportage voldaan.

2. Ten aanzien van de uitvraag naar de in het Rijks ICT-dashboard op te nemen projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen:

Bevinding

De uitvraag naar grote ICT-projecten ten behoeve van de VWS-rapportage over 2017 is conform beschrijving uitgevoerd.

3. Ten aanzien van het ordelijk, controlebaar en deugdelijk opnemen van de aangeleverde gegevens in het Rijks ICT-dashboard:

Bevinding

De door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting (IGJ i.o.) opgeleverde rapportage "Informatievoorziening van Morgen" is door de portfoliomanager marginaal getoetst en navolgbaar opgenomen in het Rijks ICT-dashboard.

1 Bevindingen en verbeterpunten

1.1 Het identificatie-, registratie- en selectieproces is ingericht, beschreven en wordt actief uitgevoerd

Onderzoeksvraag 1: Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij in het proces van identificatie, registratie en selectie van alle projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen?

Bevindingen

Het vanaf 2012 geprofessionaliseerde proces portfoliomanagement, beschreven in het document "Beheersing van iProjecten binnen VWS, iProjectportfoliomanagement", is in 2017 consequent uitgevoerd. VWS heeft hierdoor voorwaarden gecreëerd die een permanent en actueel concernbreed inzicht in lopende en aankomende projecten met een i-component vanaf € 250.000,00 ondersteunen. Het concern omvat in dit geval het departement, de agentschappen en de grote publiekrechtelijke ZBO's. De genoemde organisaties zijn vertegenwoordigd in de CIO-raad die in 2017 negen maal bijeen is geweest. Naast deze geformaliseerde momenten onderhoudt de portfoliomanager regelmatig contact met alle betrokken stakeholders. Met name in de opstart- en initiatiefase van programma's en projecten is de inspanning gericht op een solide governance en het beheersen van de risico's. Van elk ICT-project wordt samen met de opdrachtgever het risico bepaald en voor elk groot ICT-project (> 5 miljoen) wordt een CIO-oordeel afgegeven. Voor andere ICT-projecten wordt alleen indien relevant een CIO-advies of CIO-oordeel afgegeven.

De informatie per project en de door het CIO-office uitgevoerde activiteiten worden in elektronische dossiers vastgelegd.

De Bestuursraad Bedrijfsvoering (BRBV) is in de verslagperiode drie maal geïnformeerd over de status van de projecten en de wijzigingen daarin. Het streven om de grote ICT-projecten permanent (3 à 4 keer per jaar) op de agenda van de Bestuursraad/de BRBV te hebben is daarmee gerealiseerd.

Ons onderzoek naar het identificatie-, registratie- en selectieproces leidt niet tot verbeterpunten.

1.2 De uitvraag naar de in het Rijks ICT-dashboard op te nemen grote ICT-projecten is conform de beschrijving uitgevoerd

Onderzoeksvraag 2: Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij in het proces van uitvraag van de in het Rijks ICT-dashboard op te nemen projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen?

Bevindingen

De uitvraag naar gegevens over grote ICT-projecten loopt mee in het portfoliomanagementproces. De door BZK hiervoor gestelde criteria zijn onderdeel van de voor dit proces per project geïnventariseerde gegevens. Enkele kleinere publiekrechtelijke ZBO's zijn niet vertegenwoordigd in de CIO-raad. Voor deze ZBO's is door het CIO-office een analyse uitgevoerd naar de aannemelijkheid van het bestaan van grote ICT-projecten.

De uitvraagprocedure is vastgelegd in het document "Beheersing van iProjecten binnen VWS, iProjectportfoliomanagement". Hierin is ook opgenomen dat de portfoliomanager de projectverantwoordelijke informeert over de jaarlijkse (en tussentijdse) rapportageverplichtingen zoals deze interdepartementaal zijn afgesproken en vastgelegd in het "Handboek portfoliomanagement Rijk". Hierin wordt ook aandacht gegeven aan de aansluiting met de financiële administratie.

Ons onderzoek naar het uitvraagproces leidt niet tot verbeterpunten.

1.3 De projectgegevens zijn door de portfoliomanager marginaal getoetst en navolgbaar opgenomen in het Rijks ICT-dashboard

Onderzoeksvraag 3: Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij ten aanzien van het ordelijk, controleerbaar en deugdelijk opnemen van de aangeleverde gegevens in het Rijks ICT-dashboard?

Bevindingen

Voor 2017 is er één project dat aan de rapportage eis voldoet. De portfoliomanager heeft de opdrachtgever van het te rapporteren project "Informatievoorziening van Morgen" tijdig geïnformeerd over de rapportage eisen zoals opgenomen in het "Handboek Portfoliomanagement Rijk".

Het opgeleverde concept werd voor de financiële kosten ondersteund met aansluitingsoverzichten die door de projectleider zelf zijn opgesteld. Voor de cumulatief gerealiseerde kosten is daarbij aansluiting gezocht met de door VWS in 2016 en 2017 betaalde en in de financiële administratie verantwoorde bedragen. Onze marginale beoordeling heeft bij het project geen relevante omissies aan het licht gebracht.

De van de opdrachtgever/projectleider ontvangen rapportage is door de portfoliomanager marginaal beoordeeld. De gegevens in de rapportage over het project "Informatievoorziening van Morgen" zijn overeenkomstig deze rapportage door de portfoliomanager juist en volledig opgenomen in het Rijks ICT-dashboard.

Het opnemen van de gegevens in het Rijks ICT-dashboard leidt niet tot verbeterpunten.

2 Ondertekening

Den Haag, 29-03-2018

De Auditdienst Rijk,

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Bijlagen

Bijlage 1

Overzicht van projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen waarover wordt gerapporteerd

1. Informatievoorziening van Morgen (2e rapportage)

Bijlage 2

Onderzoeksverantwoording

Aanleiding opdracht

Binnen de Rijksdienst is meer aandacht en betere informatievoorziening gevraagd voor sturing en beheersing van grote ICT projecten. Sinds 2008 rapporteert de minister van BZK jaarlijks over grote ICT- aan de Tweede Kamer. Dit vindt plaats op basis van door de vakministers aan de minister van BZK aangeleverde rapportages (via het zogeheten "Rijks ICT-dashboard") over deze ICT-projecten. Het verzoek tot rapportage, het actualiseren van de gegevens op het Rijks ICT-dashboard, is aan u gedaan door DGOBR op 10 november 2017 door middel van een brief aan de CIO's met als onderwerp: "Jaarrapportage Grote ICT-projecten". De Auditdienst Rijk is belast met het onderzoek naar het proces van het tot stand komen van de rapportage grote ICT-projecten bij de ministeries.

Het gaat hierbij om projecten die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ICT vormt een essentiële factor om het vereiste projectresultaat te kunnen verwezenlijken;
- de meerjarige kosten van de ICT-component bedragen ten minste €5 miljoen;
- het Rijk draagt alleen of grotendeels de verantwoordelijkheid voor het project en de kosten komen ten laste van de Rijksbegroting.

Projecten bij publiekrechtelijke zbo's, die voldoen aan de eerste twee selectiecriteria zijn eveneens onderdeel van de rapportage aan de Tweede Kamer.

Doelstelling

Deze opdracht voeren wij uit in opdracht van de minister van VWS, vertegenwoordigd door de Chief Information Officer (CIO) van VWS.

De doelstelling van deze opdracht is het onderzoeken van het ordelijk, controleerbaar en deugdelijk totstandkomen van de rapportage grote ICT-projecten (stand Rijks ICT-dashboard per 31-12-2017) en het rapporteren van daarbij geconstateerde bevindingen en verbeterpunten. De kwaliteit van een permanent ingericht proces van identificeren, registreren en selecteren van alle projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen is hierbij een belangrijke randvoorwaarde en is marginaal in dit onderzoek betrokken.

Deze doelstelling vertaalt zich naar de volgende onderzoeksvragen:

Ten aanzien van het identificatie-, registratie- en selectieproces:

1. Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij in het proces van identificatie, registratie en selectie van alle projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen?

Ten aanzien van het rapportageproces:

2. Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij in het proces van uitvraag naar de in het Rijks ICT-dashboard op te nemen projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen?

3. Welke bevindingen en verbeterpunten signaleren wij ten aanzien van het ordelijk, controleerbaar en deugdelijk opnemen van de aangeleverde gegevens in het Rijks ICT-dashboard?

De functionaliteit en het beheer van het Rijks ICT-dashboard vallen buiten de scope.

Randvoorwaarden voor het onderzoek

Deze opdracht is een onderzoeksopdracht waarmee wij geen zekerheid verschaffen. Dat betekent dat wij geen controle- of beoordelingsopdracht uitvoeren en geen samenvattend oordeel geven. We beschrijven de feitelijke bevindingen en vermelden de relevante verbeterpunten.

Deze onderzoeksopdracht is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing.

Aanpak

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de beheersmaatregelen bij de departementale CIO. In principe is geen uitgebreid onderzoek verricht op individueel projectniveau. Er is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van door de Auditdienst Rijk (ADR) uit andere hoofde reeds onderzochte relevante beheersmaatregelen en verkregen uitkomsten.

De volgende activiteiten hebben wij uitgevoerd:

- inventariseren van de relevante risico's van het gehele totstandkomingsproces (selectie en rapportage);
- vaststellen in hoeverre er een permanent proces binnen het ministerie is ingericht om de volledigheid en juistheid van de identificatie, registratie en selectie van alle projecten met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen te waarborgen;
- vaststellen in hoeverre er een proces binnen het ministerie is ingericht om de volledige uitvraag (inclusief zbo's) ten behoeve van de rapportage grote ICT-projecten te waarborgen;
- onderzoek naar de opzet, het bestaan (en de werking) van het gehele proces van totstandkoming van de rapportage (stand Rijks ICT-dashboard per 31-12-2017 en tussentijds);
- vaststellen van de aansluiting van de stand in het Rijks ICT-dashboard per 31-12-2017 met onderliggende systemen/documentatie;
- marginale beoordeling van de aannemelijkheid van de gegeven toelichtingen;
- marginale toets van de consistentie met de eerder verstrekte (financiële) gegevens aan de Tweede Kamer.

Op basis van de onderliggende (CIO-)dossiers is per project met een ICT-component van ten minste € 5 miljoen nagegaan in hoeverre:

- de gegevens aansluiten met de individuele projectadministraties;
- een marginale toets is uitgevoerd op de inhoud van de rapportage;
- de rapportage aansluit op die van vorig jaar en eventueel eerder uitgevoerde werkzaamheden;
- tussentijdse rapportages via het dashboard zijn gerealiseerd (n.a.v. kamerbrief).

Voor ons onderzoek zijn interviews gehouden met functionarissen die bij het opstellen en intern toetsen van de informatie in de rapportage zijn betrokken.

Verder is de beschikbare documentatie doorgenomen en is, voor zover mogelijk, een relatie gelegd met de beschikbare gegevens uit onze controlewerkzaamheden ten behoeve van de financiële jaarverantwoording van het Ministerie.

Op de uitvoering van deze opdracht zijn onze algemene voorwaarden zoals opgenomen in ons audit charter¹ van toepassing.

Verspreidingskring rapport van bevindingen

Het onderzoek sluiten wij af met een rapport van bevindingen aan de minister van VWS (vertegenwoordigd door de departementale CIO, tevens eigenaar van dit rapport). De CIO zal dit rapport van bevindingen aan de minister van BZK (vertegenwoordigd door de CIO-Rijk) doorsturen.

Dit rapport van bevindingen wordt voor het opstellen van een samenvattende rapportage door de opsteller tevens uiterlijk 1 april 2017 verstrekt aan de coördinator ADR-onderzoek rapportage grote ICT-projecten.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

¹ Audit Charter is op te vragen bij de Auditdienst Rijk (versie 13 april 2016)